

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

С.О. Обухов

Програма і робоча програма навчальної дисципліни
"БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ"
(для студентів 5 курсу денної форми навчання напрямку підготовки 1201-
(6.060102) "Архітектура" спеціальності "Містобудування")

Харків ХНАМГ 2010

Програма і робоча програма навчальної дисципліни "Безпека життєдіяльності" (для студентів 5 курсу денної форми навчання напрямку підготовки 1201-(6.060102) "Архітектура" спеціальності "Містобудування") / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад: С.О. Обухов – Х.: ХНАМГ, 2010. - 18 с.

Укладач: С.О. Обухов

Рецензент: к.т.н., доцент Є.В. Доронін

Програма побудована за вимогами кредитно – модульної системи організації навчального процесу.

Затверджено на засіданні кафедри безпеки життєдіяльності (протокол № 7 від "24" грудня 2010 р.)

© С.О. Обухов, ХНАМГ, 2010

ЗМІСТ

	стор
Вступ.....	4
1. Програма навчальної дисципліни.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	8
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	8
2. Робоча програма навчальної дисципліни.....	10
2.1. Структура навчальної дисципліни і розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи..	10
2.2. Зміст дисципліни.....	10
2.3. Лекційний курс.....	12
2.4. Практичні заняття.....	13
2.5. Самостійна навчальна робота студента.....	13
3. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	15
4. Інформаційно-методичне забезпечення.....	17

ВСТУП

Останні роки XX століття і початку XXI століття (повень у КНР, екологічна катастрофа в Угорщині) увійшли у всесвітню історію низкою катастроф техногенного та природного походження, зростанням числа соціальних небезпек, пов'язаних з екологічними негараздами.

Вихід з цього становища полягав у реалізації комплексу заходів, спрямованих на мобілізацію державних структур, громадськості на те, щоб створити матеріальні засади, підготувати відповідні людські ресурси і найголовніше, змінити спосіб мислення та поведінки людей.

Серед заходів, започаткованих в галузі освіти було введення в дію Програми підготовки студентів вищих закладів освіти з дисципліни "Безпека життєдіяльності" та "Цивільна оборона" (спільний наказ Міністра освіти України та Начальника штабу – заступника начальника цивільної оборони України від 20.06.95 р. № 182/200 "Про викладання дисципліни "Безпека життєдіяльності" та "Цивільна оборона")

Програма розроблена на основі:

- ГСВО МОНУ ОПП підготовки спеціаліста за спеціальністю "Містобудування" напряму "Архітектура", 2007 р.
- СВО ХНАМГ навчальний план підготовки спеціаліста за спеціальністю "Містобудування" напряму "Архітектура", 2007 р.

Програма навчальної дисципліни ухвалена кафедрою БЖД (протокол № 7 від "24" грудня 2010 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни:

Мета – сформувати знання і уміння щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного походження і запровадження заходів щодо зменшення збитків та витрат у разі аварій, катастроф, вибухів, великих пожеж та стихійного лиха.

Завдання вивчення дисципліни – навчити студентів: ідентифікувати потенційні небезпеки (їх вид, просторові та часові координати, величина та імовірність прояву); визначити небезпечні, шкідливі та вражаючі фактори, що породжуються джерелами цих небезпек; використовувати нормативно-правову базу захисту особистості та навколишнього середовища, прав особи на захист у надзвичайних ситуаціях; планувати заходи щодо створення здорових і безпечних умов життя та діяльності в системі "людина – життєве середовища" (За ОПП)

1.1.2. Предмет вивчення в дисципліні: людина як елемент системи "людина – життєве середовище".

1.1.3. Місце дисциплін в структурно логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивченням даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо сприяє на дисципліну
Згідно з ГСВО МОН ОПП (2002 р. затверджена) "Безпека життєдіяльності" є нормативна	Системи технологій

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль: Безпека життєдіяльності (1,5 кредита/54 години)

ЗМ 1.1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності (0,75/27 год)

- 1.1. Вступ. Етапи формування БЖД як науки.
- 1.2. Безпека життєдіяльності як категорія.
- 1.3. Системний аналіз у безпеці життєдіяльності.
- 1.4. Ризик як оцінка небезпеки.

ЗМ 1.2. Людина як елемент системи "людина – життєве середовище"

(0,75/27 год)

2.1. Людина як біологічний та соціальний суб'єкт.

2.2. Середовище життєдіяльності.

2.3. Фізіологічні особливості організму людини.

2.4. Психологічні особливості людини.

2.5. Роль біоритмів у забезпеченні життєдіяльності людини.

2.6. Основні положення ергономіки.

2.7. Медико біологічні та соціальні проблеми здоров'я.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
1	2	3
Студенти повинні вміти: визначати рівень безпеки системи «людина - життєве середовище»; ідентифікувати небезпек; складати номенклатуру небезпек; визначати зону небезпеки; визначати причини та можливі наслідки небезпек; класифікувати небезпечні, шкідливі та вражаючі фактори; оцінювати рівень небезпеки; моделювати умови виникнення небезпечних ситуацій; визначати ступінь поняття «здоров'я»; розрізняти біологічні та соціальні та психологічні аспекти здоров'я людини; аналізувати вплив на стан здоров'я людини негативних чинників; аналізувати реакцію організму на вплив негативних факторів і можливості організму адаптуватися до цих факторів; визначати характерні ознаки здоров'я; керувати своїм здоров'ям, економно його використовувати протягом усього життя та знаходити заходи для його збереження; уникати небезпек або зменшувати їх дію, зберігати своє здоров'я; виявляти вплив якісного стану компонентів середовища життєдіяльності	Виробнича: ідентифікація небезпек, визначення їх просторових та хронологічних координат, величину та вірогідність їх прояву (діагностична); визначення конкретних вражаючих факторів, що є джерелами реалізації цих небезпек (стереотипна). Соціально-виробнича: прогнозування можливостей і наслідків впливу вражаючих факторів на безпеку системи	Проектувальна: (проектно-конструкторська) -проектувати зони впливу небезпек з підрахунками масштабів впливу; прогнозувати вплив вражаючих факторів на систему „людина-життєве середовище“; Організаційна: вміло залучати робітників, інженерно-технічний персонал для виконання задач

1	2	3
<p>людини на рівень її здоров'я, життєдіяльність і тривалість життя; виявляти вплив небезпек на людину залежно від фізіологічного стану організму людини, психофізіологічних якостей і властивостей; - визначати профілактичні заходи захисту від тектонічних стихійних лих; приймати рішення, спрямовані на запобігання руйнівним наслідкам топологічних природних небезпек; застосовувати засоби захисту будівель і споруд від метеорологічних небезпек; визначати потенційну небезпеку надходження небезпечних речовин у середовище мешкання людини; оцінювати ступінь захисту сучасного житла від джерел небезпеки; запобігати виникненню та ускладненню конфліктних ситуацій; захистити себе в екстремальних ситуаціях криміногенного характеру; прогнозувати можливі наслідки дії природно-техногенних небезпек; визначати наявність небезпечної ситуації на транспорті; використовувати засоби запобігання інфекційним захворюванням; уникати вживання наркотичних речовин; ідентифікувати тип ситуації та оцінити рівень небезпеки; визначати профілактичні заходи запобігання надзвичайним ситуаціям; обґрунтовувати ймовірність прояву небезпечних факторів у разі виникнення надзвичайних ситуацій; застосовувати засоби індивідуального захисту; звільняти потерпілого від дії електричного струму, вогню та з-під обвалів; рятувати утопаючих; надавати першу долі карську допомогу; застосовувати в практичній діяльності вимоги законодавчих і нормативних актів.</p> <p>Студенти повинні знати: про зв'язок курсу «Безпека життєдіяльності» з навчальними дисциплінами та практикою життєвого досвіду; мету та основні завдання курсу «Безпека життєдіяльності»; основні етапи розвитку проблеми забезпечення безпеки життєдіяльності людини; основні поняття, визначення та терміни безпеки життєдіяльності; загальні положення теорії управління ризиком; основні положення концепції прийнятного (допустимого) ризику; характеристики системи «людина-життєве середовище»; об'єкти та цілі безпеки життєдіяльності в системі «людина-життєве середовище» різного рівня; класифікацію джерел небезпеки, небезпечних та</p>	<p>«людина - життєве середовище»(евристична); розробка та впровадження заходів попередження реалізації небезпек (стереотипна); Соціально-побутова: врахування потенційних фізіологічних та психологічних особливостей організму людини в процесі формування понять гармонійного існування особистості в умовах конкретного суспільства (діагностично-евристична); використання у своїй життєдіяльності та практичній діяльності громадсько-політичних, соціально-економічних, правових, технічних. природоохоронних. медико-профілактичних та освітньо-виховних заходів, спрямованих на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини в сучасному навколишньому середовищі (стереотипна); програмування і створення здорових та безпечних умов життєдіяльності в системі «людина - життєве середовище».</p>	<p>безпеки життє діяльності; попереджувати реалізацію небезпек. враховувати особливості організму людини для гармонійної життєдіяльності; Управлінська: вміло управляти всіма заданими людьми в процесі прогнозування небезпек, попередження та реалізації небезпек Виконавська: використовувати всі наявні заходи для забезпечення здорових і безпечних умов існування та життєдіяльності в довіклій системі „людина-життєве середовище". Технічна: самостійно виконувати роботи нижчих кваліфікаційних рівнів у системі забезпечення безпеки життєдіяльності.</p>

1	2	3
<p>шкідливих факторів; сутність понять «життя», «людина», «діяльність», «праця»; біологічні та соціальні ознаки людини; сутність праці як цілеспрямованої діяльності людини, в процесі якої вона не тільки задовольняє свої потреби, але і впливає на природу; характеристики середовища життєдіяльності людини; анатомо-фізіологічні властивості, психічні особливості людини; фізіологічні та психічні можливості організму людини при взаємодії з навколишнім середовищем; будову та характеристики основних аналізаторів у безпеці життєдіяльності; значення гомеостазу та нервової системи для забезпечення здоров'я і безпеки людини; основні види харчових речовин; психічні характеристики людини і значення їх у безпеці життєдіяльності; роль біоритмів у забезпеченні життєдіяльності людини; причини та характер виникнення природних небезпек; основні заходи, спрямовані на запобігання природним небезпекам та мінімізацію їх негативних наслідків; причини та характер захворювання); вимоги щодо забезпечення санітарно-гігієнічного та епідемічного благополуччя населення; небезпеку наркоманії; причини та наслідки виникнення небезпек у сучасному урбанізованому середовищі; основні заходи та засоби захисту від небезпек, властивих міському середовищу; причини виникнення, загальну характеристику та класифікацію надзвичайних ситуацій; принципи та засоби захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій; основні положення Єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру; порядок дії адміністрації, персоналу та населення при виникненні надзвичайних ситуацій; правовий режим надзвичайного стану; порядок організації ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; види уражень організму людини; основні законодавчі та нормативні акти з питань безпеки життєдіяльності; основні законодавчі акти щодо охорони здоров'я; основні законодавчі акти щодо охорони праці; основні законодавчі акти щодо охорони довкілля; принципи та методи забезпечення безпеки життєдіяльності; нормативну та організаційно-методичну основу системи управління безпекою життєдіяльності.</p>		

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В., Безпека життєдіяльності. Навч. посібник – К.: Каравела, 2005. - 327 с.
2. Скобло Ю.С., Соколовська Т.Б., Мазоренко Д.І., Тіщенко Л.М., Троянов М.М. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник – К.: Кондор, 2004. - 421 с.
3. Лушкін В.А., Торкатюк В.І., Коржик Б.М., Ачкасов А.Є., Ніколаєнко Л.Ф. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник – Житомир, 2001. - 671 с.
4. Джигирей В.С., Жидецький В.І. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник – Л.: Афіша, 2000. – 255 с.
5. Овчаров О.В. Конспект лекцій з дисципліни "Безпека життєдіяльності": – Х. СОЦ ІОЦ ХНАМГ, 2006. – 132 с.
6. Овчаров О.В., Обухов С.О., Мікуліна І.О. Методичні вказівки до виконання практичних завдань з курсу "Безпека життєдіяльності". – Х. ХНАМГ, 2006. – 37 с.
7. Губенко В.Д., Овчаров О.В. Методичні вказівки і контрольні завдання з курсу "Безпека життєдіяльності" (для студентів заочної форми навчання усіх спеціальностей). – Х. ХНАМГ, 2005. – 17 с.
8. Овчаров О.В., Обухов С.О., Чеботарьова О.В. І.О. Методичні вказівки до виконання індивідуального семестрового завдання з курсу "Безпека життєдіяльності". – Х. ХНАМГ, 2006. – 37 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни:

"Безпека життєдіяльності"

Мета – сформувати знання і навички щодо заходів і способів захисту людей в умовах виникнення надзвичайних ситуацій, шляхів підвищення життєдіяльності.

Предмет вивчення дисципліни - способи захисту людей в умовах повсякденного життя та у надзвичайних ситуаціях.

Дисципліна "Безпека життєдіяльності" викладається на п'ятому курсі факультету протягом одного семестру, тому вона становить один модуль в 1,5 кредити тривалості 54 учбових години. Зазначений модуль складається з 2-х змістових модулів по 0,75 кредиту, тривалістю 27 годин кожний, а саме: змістовий модуль № 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності; змістовий модуль № 2. Людина як елемент системи "Людина – життєве середовище".

Цель – сформировать знания и навыки в отношении мероприятий и способов защиты людей в условиях возникновения чрезвычайных ситуаций, путей повышения жизнедеятельности.

Предмет изучения дисциплины – способы защиты людей в условиях повседневной жизни и в чрезвычайных ситуациях.

Дисциплина "Безопасность жизнедеятельности" преподается на первом курсе факультета на протяжении одного семестра, потому она составляет один модуль в 1,5 кредита продолжительность 54 учебных часа. Указанный модуль состоит из 2-х содержательных модулей по 0,75 кредита, продолжительностью

27 часов каждый, а именно: содержательный модуль № 1. Теоретические основы безопасности жизнедеятельности; содержательный модуль № 2. Человек как элемент системы "Человек – жизненная среда.

Objective – to form skills knowledge on methods and activities dealing with protection of people under conditions of possible appearance of all kinds of emergencies and way of vital activity improvement.

Subject – methods of people protection in every day life and at emergencies.

The discipline "Vital Activity Protection" is taught at the first year of study during one semester, thus it comprises one module (1,5 credit = 54 academic hours). The module consists of 2 substantial equal to 0,75 of a credit, which in its turn, equals to 27 academic hours, that is substantial module № 1. Theoretical basics of Vital Activity Protection: substantial module № 2. Human being as an element of a system "Man – environment" is substantial module.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни і розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

2.1.1. Структура навчальної дисципліни

Призначення: підготовка спеціаліста, магістра	Напрямок, спеціальність освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів. Відповідно ЕС TS – 1,5/54 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 54	Напрямок підготовки – 1201 "Архітектура" Спеціальності – 6.120100 "Містобудування" Освітньо-кваліф. рівень – Архітектор	Нормативна Рік підготовки – п'ятий Семестр – десятий Аудиторні заняття: Лекції – 16 Практичні – 16 Самостійна робота – 22 Підсумкового контроль – залік
Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 60 % до 40 %		

2.1.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

(за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього кредит/ години	Семестр(и)	Години								Екзамен (семестр)	Заліки (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Само-стійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні семі нари	Лабораторні		Контр. роб.	КП/КР	РГР		
6.120100	1,5/54	10	36	16	16	–	22	–	–	–	–	10

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1. Безпека життєдіяльності

(1,5/54)

(назва модуля)

(кількість кредитів/годин)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності **(0,75/27)**
 (назва змістовного модуля) (кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Безпека життєдіяльності як категорія.
2. Системний аналіз безпеці життєдіяльності.
3. Ризик як оцінка небезпеки.
4. Людина як біологічний соціальний суб'єкт.
5. Середовище життєдіяльності.
6. Фізіологічні особливості організму людини.
7. Психологічні особливості людини.
8. Роль біоритмів у забезпеченні життєдіяльності людини.

ЗМ 1.2. Небезпеки, що ведуть до надзвичайних ситуацій, заходи зменшення їх наслідків **(0,75/27)**
 (назва змістовного модуля) (кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Природні небезпеки.
2. Небезпеки техногенного характеру.
3. Соціально-політичні небезпеки.
4. Комбіновані небезпеки.
5. Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі.
6. Запобігання надзвичайним ситуаціям та організація усунення їх негативних наслідків.
7. Правові основи безпеки життєдіяльності.
8. Управління та нагляд за безпекою життєдіяльності.

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями
 та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	1,5/54	16	16	—	22
ЗМ 1.1	0,75/27	8	8	—	11
ЗМ 1.2	0,75/27	8	8	—	11

2.3. Лекційний курс

Зміст	Кількість годин за спеціальностями спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.120100
ЗМ 1.1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності	
1. Безпека життєдіяльності як категорія.	2,0
2. Системний аналіз безпеці життєдіяльності.	2,0
3. Ризик як оцінка небезпеки.	2,0
4. Людина як біологічний соціальний суб'єкт.	2,0
5. Середовище життєдіяльності.	2,0
6. Фізіологічні особливості організму людини.	2,0
7. Психологічні особливості людини.	2,0
8. Роль біоритмів у забезпеченні життєдіяльності людини.	2,0
Разом	16

2.4. Практичні заняття

Зміст	Кількість годин за спеціальностями спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.120100
ЗМ 1.1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності	
П 3.1. Підготовка відповідей на запитання у рефератній формі (МВ № 442 завдання № 1).	4,0
П 3.2. Кількісна оцінка ризику реалізації негативної дії небезпеки на людину (завдання № 2).	4,0
П 3.3. Системний аналізі причин і небезпек у БЖД. Побудова "дерев" причин різних небажаних подій (завдання № 3)	4,0
П 3.4. Визначення типу темпераменту (завдання № 4).	4,0
Разом	16

2.5. Самостійна навчальна робота студента (СНР)

(форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

Самостійна робота студентів є одним із основних видів учбових занять.

СНР виконується як по завданню викладача, так і по особистому бажанню, спрямована на отримання міцних знань, навичок та умінь, а також на отримання знань по за учбовій програмі. На СНР передбачено 22 години учбового часу.

Форми самостійної роботи (за змістовними модулями)	Години	Форма звіту
ЗМ 1.1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.	8	Опитування. Відповідь на змістовний модуль 1.1
1. Безпека життєдіяльності як категорія.	1	
2. Системний аналіз безпеці життєдіяльності.	1	
3. Ризик як оцінка небезпеки.	1	
4. Людина як біологічний соціальний суб'єкт.	1	
5. Середовище життєдіяльності.	1	
6. Фізіологічні особливості організму людини.	1	
7. Психологічні особливості людини.	1	
8. Роль біоритмів у забезпеченні життєдіяльності людини.	1	
ЗМ. 1.2. Небезпеки, що ведуть до надзвичайних ситуацій, заходи зменшення їх наслідків.	14	Відповідь на змістовний модуль 1.2
1. Природні небезпеки.		
2. Небезпеки техногенного характеру.	2	
3. Соціально-політичні небезпеки.	2	
4. Комбіновані небезпеки.		
5. Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі.	2	
6. Запобігання надзвичайним ситуаціям та організація усунення їх негативних наслідків.	2	
7. Правові основи безпеки життєдіяльності.	2	
8. Управління та нагляд за безпекою життєдіяльності.	2	
Разом	22	

3. ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ ТА СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

3.1. Види та засоби контролю

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
ЗМ 1.1 Тестування	35
ЗМ 1.2 Тестування	35
Оцінка за виконання практичних занять	30
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 - залік	
Всього за модулем 1	100 %

3.2. Методи й критерії оцінювання знань.

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- Оцінка за виконання завдань практичних занять;
- складання заліку.

Оцінку знань студентів з дисципліни здійснюють відповідно до вимог кредитно – модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має метою перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- виконання завдань поточного контролю.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля і вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (тестування).

Поточний контроль проводиться у вигляді диференційного заліку.

Знання оцінюються за системою оцінювання за шкалою ECTS (тестові завдання).

Проведення підсумкового контролю.

Умовою виставлення диференціального заліку є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями. За умов кредитно – модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовими модулями і практичними заняттями.

Залік оцінюється за 4 – бальною системою оцінювання за шкалою ECTS. Студенти, які набрали > 50 % балів можуть отримати залік без обов'язкової присутності. Оцінка згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладаються у відповідну систему оцінюванні

**Шкала перерахування оцінок результатів навчання
у різних системах оцінювання**

% набраних балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою
більш 90 – 100 включно	Відмінно	A
більше 80 – 90 включно	Добре	B
більш 70 – 80 включно		C
більше 70 – 60 включно	Задовільно	D
більше 60 – 50 включно		E
більше 25 – 50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
Від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F

4. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi – Вся база "Законодавство України";	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2.
2. Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В., Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України I – IV рівнів акредитації / За ред Є.П.Желібо і В.М.Пічі – К.: Каравела; Л: "Новий світ" – 2000; 2001. - 320 с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2.
3. Б.М.Коржик Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Навчальний посібник. – К.:	П.3
4. БЖД "В картинках"	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2.
5. Лушкін В.А., Торкатюк В.І., Коржик Б.М., Ачкасов А.Є., Ніколаєнко Л.Ф. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник – Житомир, 2001. - 671 с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2.
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
6. Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини. Навчальний посібник. 2-е видання. – Л.: Львівський банківський коледж; К: т-во "Знання" КОО, 1999	
7. Положення про класифікацію надзвичайних ситуацій. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 15 липня 1998 р. № 1099.	
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
8. Методичні вказівки до виконання індивідуального семестрового завдання з курсу "Безпека життєдіяльності" (для студентів денної форми навчання всіх спеціальностей) № 442. Х: – ХНАМГ – 2006.	П.3

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ОБУХОВ Станіслав Олексійович

Програма і робоча програма навчальної дисципліни **"Безпека життєдіяльності"** (для студентів 5 курсу денної форми навчання напрямку підготовки 1201-(6.060102) "Архітектура" спеціальності "Містобудування")

Комп'ютерна верстка: *І.О. Храпко*

План 2010, поз. 406 Р

Підп. до друку 10.12.2010 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84 1/16

Ум. друк. арк. 1,0

Зам. № 6752

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001